

Verslag centrale examens vo 2026

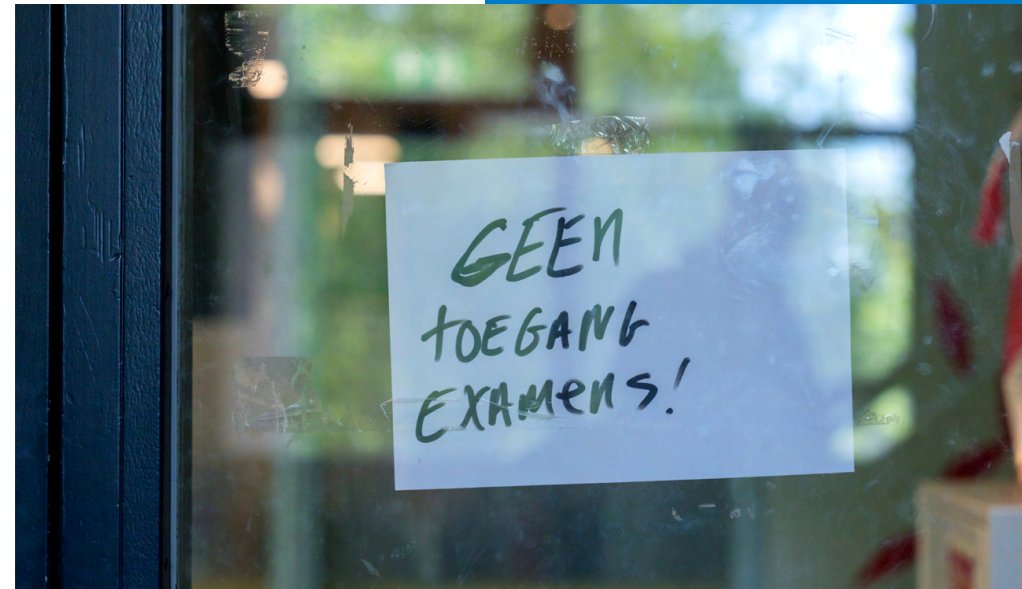
Verslag centrale examens vo 2026

Shady is geslaagd! Daarom hangt de vlag uit en heeft zijn trotse moeder een mooie foto van haar net zo trotse zoon gemaakt. De vlag uithangen, meestal met tas, is traditie en was dan ook in 2026 op veel plekken te zien. Door het hele land hingen duizenden vlaggen met allerlei tassen te wapperen in de wind. Het is het sluitstuk van een spannende tijd voor leerlingen en een intensieve tijd voor docenten. Ook in de periode voorafgaand aan de centrale examens worden bergen werk verzet. In dit verslag lees je meer over alle fases van het examenproces.

Op verschillende plekken in dit verslag staan tabellen waarin de ontwikkelingen van de afgelopen jaren te zien zijn. Dat geeft meer inzicht in de getallen.

Dit verslag is een uitgave van het College van Toetsen en Examens (CvTE), waarvoor gebruik gemaakt is van informatie van onze ketenpartners; het ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), de Inspectie van het Onderwijs (Inspectie) en Stichting Cito.

Veel leesplezier!

Inhoudsopgave

1. Het examenjaar 2026 in getallen	4	4. Afname in het Caribisch deel van Nederland	12
1.1 Het aantal examenleerlingen	4	4.1 Aardrijkskunde	12
1.2 Het aantal examens	4		
1.3 Het aantal examens met een pre*correctie, precorrectie en testcorrectie	5	5. Passend examineren	13
1.4 Het aantal errata	5	5.1 Quarantaine zittingen	13
2. Afnameperiode 2026	6	6. Hoe komen de centrale eindexamens vo tot stand?	15
2.1 Bijzonderheden	6	6.1 De examenketen	15
2.2 Examenbestanden.nl	7	6.2 Van uitgangsmateriaal tot	
2.3 Toezicht inspectie	7	examenafname en normering	16
2.4 Examenopgaven, antwoorden, correctievoorschriften en meer	8	6.2.1 Aandacht voor maatschappelijke context	16
2.4.1 Eerste en tweede correctie	8	6.2.2 Normering centrale examens	16
2.4.2 Uitleg derde correctie	8	6.3 Logistiek centrale examens	16
2.4.3 Aanvullingen	8	6.4 Communicatie met de scholen	16
2.4.4 Neutralisaties	9		
2.4.5 Compensatie via de n-term	9	7. Bijlagen	17
2.5 Meldingen	9	7.1 Uitleg verschillende soorten	
2.5.1 De examenlijn	9	centrale examens	17
2.5.2 Meldingen van LAKS	9	7.2 Bijlage 1: Relatie meldingen examenlijn en	
		aanvullingen	17
		7.3 Bijlage 2: Compensatie via de n-term	20
3. Normering 2026	10	7.4 Bijlage 3: Ophoging n-term tijdvak 2	21
3.1 Een inkijkje in het normeringsproces	10		
3.2 Resultaten tijdvak 1	11		
3.3 Resultaten tijdvak 2	11		

1. Het examenjaar 2026 in getallen

1.1 Het aantal examenleerlingen

In onderstaande tabel staat het aantal examenleerlingen in 2026 per schoolsoort. Voor meer details en aanvullende informatie over de examenleerlingen verwijzen we naar de [examenmonitor van DUO](#). Daarin kun je bijvoorbeeld ook de slagingspercentages vinden. De examenmonitor 2026 wordt in het najaar van 2026 openbaar.

Tabel 1: Aantal examenleerlingen 2026, stand per 1 september 2026

Schoolsoort	Aantal examenleerlingen
vmbo bb	14.031
vmbo kb	25.627
vmbo gl/tl	51.346
havo	48.452
vwo	33.858
Totaal	173.314

1.2 Het aantal examens

In 2026 zijn de volgende examens beschikbaar gesteld:

- Centraal schriftelijke examens vmbo, havo en vwo voor drie tijdvakken: tijdvak 1 in mei, het tijdvak 2 in juni en tijdvak 3 (afgenomen door de staatsexamens vo) in augustus
- Twee praktijkexamens beeldend vmbo en vwo (cpe)
- Twee versies (rood en blauw) van de cspe's voor de negen beroepsgerichte profielvakken per leerweg vmbo bb, kb en gl en 1 bezemexamen economie & ondernemen per leerweg

- 167 examenvarianten voor de vakken van de flexibele en digitale examens vmbo bb en kb, waaronder twaalf varianten voor slechtziende en blinde leerlingen.

Tabel 2: Aantal centrale examens 2026 in tijdvakken 1-2-3

Schoolsoort	1e tijdvak	2e tijdvak	3e tijdvak	Totaal
cse's vmbo algemene vakken	28	28	28	84
cse's havo, vwo	49	49	49	147
Alle cse's	77	77	77	231

Tabel 3: Aantal centrale examens per afnameperiode 2026

Schoolsoort	Afnameperiode	Totaal
flexibele en digitale examenvarianten vmbo bb en kb	1 april tot en met 17 juli	167
cspe's beroepsgerichte profielvakken vmbo bb, kb en gl	1 april tot en met 17 juli	57
cpe's beeldend vmbo en vwo	8 mei tot en met 27 mei vmbo	2
	1 januari tot en met 11 mei vwo	
Alle examens	met afnameperiode	226

Bij de flexibele en digitale examens vmbo basisberoepsgerichte leerweg (bb) en kaderberoepsgerichte leerweg (kb) hebben scholen de mogelijkheid om in een langere periode zelf een afname in te plannen. Om dit mogelijk te maken worden verschillende varianten van een examen aangeboden.

Ook de centraal schriftelijke en praktische examens (cspe's) hebben een langere periode waarin de scholen zelf de afname kunnen inplannen. De verschillende versies (rood en blauw) worden gebruikt om een herkansing af te kunnen nemen.

Van elk examen is er ook een calamiteitenexamen beschikbaar dat wordt ingezet in plaats van het oorspronkelijke examen in geval van bijvoorbeeld een schending van de geheimhouding. Ongebruikte calamiteitenexamens kunnen, na een uitgebreide screening ten opzichte van de dan geldende syllabus, in latere examenjaren worden ingezet.

In 2026 zijn er twee calamiteitenexamens ingezet. Voor één school is het calamiteitenexamen tekenen, handvaardigheid en textiele vormgeving (tehatex) havo gebruikt en voor alle scholen is in het tweede tijdvak het calamiteitenexamen natuur-scheikunde 2 (nask2) vmbo gl/tl ingezet. Meer hierover kun je lezen bij [2.1 bijzonderheden](#).

1.3 Het aantal examens met een pre+correctie, precorrectie en testcorrectie

De pre+ correcties, de precorrecties en de testcorrecties zijn activiteiten die de docentbetrokkenheid vergroten én kunnen bijdragen aan een extra kwaliteitsslag in de examendocumenten. Ook dit jaar hebben docentadviezen tijdens deze bijeenkomsten geleid tot aanscherping in examenvragen en correctievoorschriften. Lees hierover meer op de onderwerppagina [docentbetrokkenheid](#) op [examenblad.nl](#).

Bij de keuze van de examens die voor deze correcties in aanmerking zijn gekomen, is gekeken naar vakinhoudelijke feedback op het examen in een voorgaand examenjaar. Ook is ingeschat welke kwaliteitsslag met deze correcties bereikt kon worden.

Tabel 4: Examens met een pre+correctie

Examens met een pre+correctie najaar 2025
nask 1 vmbo kb
biologie vmbo kb
maatschappijkunde vmbo kb
Spaans havo

Tabel 5: Examens met een precorrectie

Examens met een precorrectie voorjaar 2026
muziek vwo
economie vwo
aardrijkskunde havo
cspe dienstverlening en producten vmbo kb, onderdeel C

Tabel 6: Examens met een testcorrectie

Examens met een testcorrectie mei 2026
bedrijfseconomie vwo
economie havo
geschiedenis vwo
Nederlands havo
Nederlands vmbo gl/tl
Nederlands vwo

1.4 Het aantal errata

Wanneer we bij de laatste controles, kort voor de afname van de examens, nog een onvolkomenheid constateren, sturen we de scholen een erratumblad. Dit moet bij het begin van het examen worden voorgelezen en/of uitgedeeld.

**Tabel 7: Overzicht errata tijdvak 1
algemene vakken (papier)**

Schoolsoort	Tijdvak 1 2026	Tijdvak 1 2025	Tijdvak 1 2024
vmbo bb/kb	0	0	1
vmbo gl/tl	0	2	1
havo	1	0	0
vwo	2	2	1

**Tabel 8: Overzicht errata tijdvak 2
algemene vakken (papier)**

Schoolsoort	Tijdvak 2 2026	Tijdvak 2 2025	Tijdvak 2 2024
vmbo bb/kb	0	0	0
vmbo gl/tl	1	0	0
havo	1	1	1
vwo	1	3	1

**Tabel 9: Aantal errata cspe's
versie rood en versie blauw**

Schoolsoort	2026	2025	2024
vmbo bb	2	3	0
vmbo kb	1	6	0
vmbo gl	0	2	0

2. Afnameperiode 2026

We kunnen stellen dat 2026 een goed examenjaar was. Zoals ieder jaar waren er ook in 2026 bijzonderheden. Soms merken scholen en/of leerlingen hier gelukkig niets van en soms ook wel.

2.1 Bijzonderheden

Aandacht in de media

Er was dit jaar veel aandacht voor de centrale examens. Het valt op dat steeds meer media in april aandacht besteden aan de start van de flexibele en digitale examens vmbo bb/kb. Traditiegetrouw krijgt de start van het eerste tijdvak in mei nog wel altijd de meeste aandacht. Verder waren er dit jaar veel inhoudelijke verhalen in de media te lezen. Onder andere over passend examineren en de totstandkoming van de n-term.

Dit jaar werden de n-termen van de cspe's één dag later dan gepland gepubliceerd. Dit leidde tot veel mediavragen, hierbij bleek het vooral belangrijk uit te leggen wat de cspe's zijn en waarom juist deze [n-termen eerder bekend worden gemaakt](#) dan de n-termen van de cse's. Ook is er veel informatie gegeven over het feit dat met alleen de n-termen van de cspe's niet meteen duidelijk is of leerlingen geslaagd zijn. Daarvoor zijn ook de n-termen van de cse's nodig. Die werden een week later volgens planning gepubliceerd.

Andere opvallende zaken

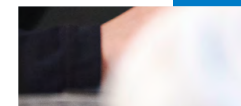
- Op één school is in de week voor afname een opgavenboekje tekenen, handvaardigheid en textiele vormgeving (tehatex) havo gevonden

in de docentenkamer. Omdat er geen reden was te denken dat de opgaven verder verspreid zijn, hebben alleen de leerlingen op de betreffende school een vervangend examen gemaakt. Dit is op die school onder geheimhouding afgenomen door de staatsexamens vo

- Ruim een week voor aanvang van het tweede tijdvak bleken er verkeerde opgaven in het examen natuur- en scheikunde2 vmbo gl/tl te staan. Daarom is besloten dit examen op alle scholen te vervangen. Het vervangende examen is op woensdag 17 juni uitgeleverd, twee dagen voor de afnamedatum. De pakketten met 'oude' examens zijn ingenomen.
- Los van bovenstaande twee zaken waren er ook wat kleinere logistieke uitdagingen. Zo moest een versiekleur van de cspe's bij een school gewisseld worden omdat een leerling voorkennis leek te hebben. En heeft een school bij het opruimen van de kluis per ongeluk cspe- examenpakketten klaargezet voor vernietiging.

Aandacht voor Facet-examens

- Op 29 mei meldde DUO een incident met betrekking tot de correctie van digitale en flexibele examens in Facet. Voor bepaalde packages kon de correctie niet worden afgesloten. De scores werden wel opgeslagen, maar de correctie kon niet gesloten worden. Toen het probleem geconstateerd was, is geregeld dat gebruikers deze melding te zien kregen: *'We hebben enkele meldingen ontvangen over problemen bij het afsluiten van de correctie. Mocht u ook tegen dit probleem aanlopen wilt u dit dan melden bij de helpdesk?'.*

- Op 1 juni is een hotfix in de examensoftware Facet uitgevoerd. Daarmee was het probleem opgelost.
- In dezelfde periode werd door een melding van een school duidelijk dat in enkele gevallen de overeengekomen score bij een vraag niet goed werd opgeslagen. Een technisch probleem dat soms voorkwam als heel snel van de ene naar de andere vraag werd gegaan bij het invullen van de score door de corrector. De scholen waarbij dit probleem uit de analyses van DUO naar voren kwam zijn hierover gebeld door het CvTE en gevraagd de overeengekomen scores bij enkele vragen te checken.

- Een docent heeft een geheime opgave van het examen wiskunde vmbo kb in een besloten facebookgroep gezet. De foto werd binnen een half uur verwijderd, maar was wel door een aantal docenten gezien. Hierdoor kon de geheimhouding niet meer gewaarborgd worden. De bewuste opgave zat in verschillende varianten van dat examen en is geneutraliseerd. Hierdoor telde deze opgave voor de leerlingen niet meer mee. Er is een gesprek geweest met de directeur van de school van de docent.

Aandacht voor de inhoud

- Het examen natuurkunde vwo kreeg dit jaar veel kritiek. Zo vonden veel docenten het examen te lang en te moeilijk. Tijdens de normering is een n-term van 2,2 (inclusief 0,1 tijdnoedcompensatie) vastgesteld, wat het beeld van de hoge moeilijkheid bevestigt. Dit alles is aanleiding voor de vaststellingscommissie en toetsdeskundige om dit examen goed te evalueren.
- In aanloop naar de examenperiode kwamen er bij de examenlijn vragen binnen over een nieuw woordenboek dat recent op de markt was verschenen. Als hulpmiddel bij de examens mag een algemeen verklarend woordenboek worden gebruikt. Dit nieuwe woordenboek bevatte ook een selectie van termen of betekenissen gericht op specifieke kennisgebieden of bepaalde thema's. Door de vormgeving en omvang zag het boek eruit als een verklarend woordenboek, maar omdat het inhoudelijk anders van aard is, is het gebruik tijdens het centraal examen niet toegestaan. Om de scholen hiervoor te waarschuwen is via examenblad.nl een mailing naar alle scholen gestuurd.

2.2 Examenbestanden.nl

Er is dit jaar voor het eerst gewerkt met de website examenbestanden.nl. Deze site wordt beheerd door DUO en is bedoeld voor (plaatsvervangend) examensecretarissen van reguliere vo-scholen en locatievoorzitters van staatsexamens vo. Op deze beveiligde website kunnen zij verschillende examendocumenten downloaden (in zip-mappen die ook beveiligd zijn). Denk hierbij bijvoorbeeld aan pdf-bestanden die geschikt zijn voor spraaksynthese. Deze kunnen worden gebruikt voor kandidaten die voorleessoftware gebruiken. Daarnaast zijn op de website fallbackbestanden te vinden (van kunstexamens) en kunnen in geval van nood ook examendocumenten van vmbo bb/kb worden gedeeld wanneer er iets met de digitale examens van vmbo bb/kb in Facet aan de hand is.

Voordat deze website in gebruik werd genomen, stonden de digitale bestanden op cd's die op de de scholen en examenlocaties staatsexamens bezorgd werden. Ook werd een downloadomgeving van Cito gebruikt voor de zending A en zending C examendocumenten behorend bij de cspe examens. Door de komst van examenbestanden.nl is het examenlandschap weer wat verder gemoderniseerd. De meeste bestanden die digitaal gedeeld kunnen worden, zijn vanaf 2026 via deze website beschikbaar gesteld. Voor komend examenjaar (2027) wordt dit verder uitgebreid door onder andere ook errata via examenbestanden.nl te gaan delen in plaats van via Mijn DUO. Op die manier staat er zo veel als mogelijk centraal op één plek.

Omdat het om geheime examenbestanden gaat, is de site beveiligd. Als je ingelogd bent, kun je op de site alleen de bestanden vinden van examens waarvoor je aantallen kandidaten hebt doorgegeven aan DUO. Het is dus niet zo dat je voor alle centrale examens pdf's met spraaksynthese kunt downloaden. Daarnaast zijn de zip-mappen met examendocumenten die je downloadt ook apart beveiligd. De wachtwoorden die je nodig hebt om deze zip-mappen te openen, zijn op MijnExamenblad te vinden (nadat je bent ingelogd). Deze wachtwoorden zijn kort voor afname van het examen beschikbaar. Voor die tijd kun je de gedownloade zip-mappen met examendocumenten dus ook niet openen.

Als we terugkijken op het afgelopen examenjaar is de invoering van de site soepel verlopen. De meeste gebruikers konden snel hun weg vinden. De bestanden waren op tijd beschikbaar en het downloaden is in de meeste gevallen goed gegaan. Wel waren er soms wat issues met het inloggen vanwege bijvoorbeeld het gebruik van persoonlijke e-mailadressen (denk hierbij aan @hotmail.com-adressen). Verder konden door een brand in een [datacentrum in Almere](#) een paar scholen niet meer inloggen. Hiervoor is tijdelijk een alternatieve route bedacht, zodat de bestanden alsnog gedownload konden worden.

Voor examenjaar 2027 wordt gekeken kijken of we examenbestanden.nl verder kunnen uitbreiden en verbeteren. We willen graag toe naar één centrale plek waarop alle documenten betreffende de examens staan

en te downloaden zijn. Het realiseren van een overzichtelijkere indeling zien we in ieder geval voor volgend jaar als verbetering. Als scholen veel bestanden bij DUO hebben besteld, kan de lijst op de website namelijk best lang zijn.

2.3 Toezicht inspectie

De inspectie heeft 398 besluiten genomen over de afname van in het totaal 628 centrale examens die leidden tot ongeldigheidsverklaringen van examens. In de meeste gevallen was de reden hiervoor ziekte van een leerling tijdens de afname van het examen. Ook substantiële geluidsoverlast en het ontbreken van een toegestaan hulpmiddel waren oorzaken om gemaakte examens ongeldig te verklaren. Omdat de cspe's in onderdelen zijn opgedeeld wordt bij deze examens alleen het betreffende onderdeel ongeldig verklaard.

Tabel 10: Besluiten ongeldigheidsverklaringen

Examentype	Aantallen
cspe	52 besluiten, 215 onderdelen
bb/kb-flex	79 besluiten, 117 examens
cse	267 besluiten, 296 examens

Na een ongeldigheidsverklaring maken leerlingen het examen of het onderdeel van het examen opnieuw. Dit telt niet als herkansing. Het recht op herkansing wordt daarmee behouden.

Tabel 11: Overzicht ongeldigheidsverklaringen

Jaar	Besluiten	Examens
2026	398	628
2025	492	1440
2024	466	884

De inspectie heeft dit jaar twee gevallen van onregelmatigheden bij de correctie van een examen uit het eerste tijdvak onderzocht. Het ging hierbij om verbeteringen door een docent/corrector in de antwoorden. In één geval bleek er ook daadwerkelijk sprake van een onregelmatigheid.

2.4 Examenopgaven, antwoorden, correctievoorschriften en meer

Elk jaar worden examenopgaven openbaar gemaakt. De centrale examens vmbo gl/tl, havo en vwo worden in het eerste en tweede tijdvak na afname op dezelfde dag gepubliceerd op [examenblad.nl](#). Dit geldt niet voor de aangewezen vakken in het tweede tijdvak. Bij deze vakken blijven de opgaven geheim. Er zijn over het algemeen weinig leerlingen die examens doen in deze vakken. Het gaat om vakken zoals Fries, Turks, Arabisch en dans. Deze examens worden niet afgenomen op de eigen school, maar op een locatie van staatsexamens vo.

De digitale opgaven en examens bb en kb en van de cspe's worden na de afnameperiode in september gepubliceerd op de [oefenomgeving van Facet](#). Dit geldt voor een deel van de examenvarianten vmbo bb en kb. De opgaven van de andere examenvarianten blijven geheim en kunnen voor de normering als ankeropgaven worden gebruikt in latere examenjaren.

De examendocumenten van de cpe's en cspe's worden voor de start van het nieuwe schooljaar ook gepubliceerd op [examenblad.nl](#).

2.4.1 Eerste en tweede correctie

Net als vorige jaren waren er ook dit jaar situaties waarin docenten aangaven het lastig te vinden om te bepalen waar de grens ligt tussen een nog goed antwoord en een fout antwoord. Om docenten hierbij te helpen, kunnen ze gebruik maken van een [stroomschema](#) op [examenblad.nl](#). Ook konden zij contact opnemen met de examenlijn van het CvTE. Besprekingen over de examens die werden georganiseerd door vakverenigingen, hebben soms ook uitkomst kunnen bieden.

De inspectie ontving vijf meldingen van scholen om te helpen bij een geschil tussen de eerste en tweede corrector. Na overleg met de inspectie konden scholen dit in de meeste gevallen toch zelfstandig oplossen.

2.4.2 Uitleg derde correctie

Niet altijd lukte het de scholen na contact met de inspectie er samen uit te komen. Als dit het geval was, deed de inspectie een verzoek bij het CvTE voor een onafhankelijke derde correctie. Die beoordeling is bindend. In 2026 ging het om 2 verzoeken voor in totaal 50 examenwerken. Het ging hierbij in het eerste tijdvak om wiskunde B vwo (49 leerlingen) en in het tweede tijdvak om filosofie vwo (1 leerling). Het aantal verzoeken voor derde correctie is lager dan in de afgelopen jaren.

Tabel 12: Overzicht verzoeken derde correctie

Jaar	Aantal
2026	2
2025	7
2024	16
2023	4
2022	5

2.4.3 Aanvullingen

Als sprake is van een fout of onduidelijkheid in een correctievoorschrift kan deze worden rechtgezet met een [aanvulling op het correctievoorschrift](#). Een belangrijke bron voor deze aanvullingen zijn de vragen die door docenten aan de [examenlijn](#) worden gesteld.

In de tabellen in [bijlage 1](#) is een overzicht opgenomen van het aantal inhoudelijke meldingen per vraag, waarbij een aanvulling op het correctievoorschrift werd gedaan.

Bij de cspe's kunnen door docenten ook fouten of problemen worden geconstateerd tijdens de voorbereiding van het examen. Bijvoorbeeld een verschil tussen de te gebruiken materialen in de instructie voor de examinerator en de instructie voor een leerling, terwijl deze gelijk moeten zijn. In zo'n geval worden bij de cspe's ook aanvullingen gedaan op andere delen van het examen dan het correctievoorschrift.

Het aantal verzoeken voor derde correctie is lager dan in de afgelopen jaren.

Tabel 13: Aantallen aanvullingen per schoolsoort

Aanvullingen 2026	Tijdvak 1	Tijdvak 2
vmbo algemene vakken aantal vragen	12	1
vmbo algemene vakken aantal berichten	10	1
havo aantal vragen	17	9
havo aantal berichten	13	3
vwo aantal vragen	15	15
vwo aantal berichten	12	5

Tabel 14: Aantal aanvullingen beroepsgerichte vakken

Schoolsoort	Correctievoorschrift	Andere examen-documenten
vmbo beroepsgerichte vakken	14	7

2.4.4 Neutralisaties

Bevat een vraag in een examen een onherstelbare fout of wordt een fout te laat ontdekt om recht te zetten via de correctie, dan moet de vraag geneutraliseerd worden. Via een aanvulling wordt in dat geval scholen gevraagd alle scorepunten toe te kennen voor de betreffende vraag of onderdeel van een vraag. Alle leerlingen krijgen dan hetzelfde aantal punten hiervoor onafhankelijk van hun antwoord.

Dit jaar zijn in totaal zeven vragen geneutraliseerd in de flexibele en digitale centrale examens:

- geschiedenis (kb) 2 vragen
- Nederlands (kb) 1 vraag
- wiskunde (kb) 1 vraag
- economie (bb) 2 vragen
- maatschappijkunde (bb) 1 vraag

Bij de cspe's zijn geen neutralisaties geweest.

Bij de cse's zijn acht vragen geneutraliseerd. In de tabellen in [7.2 bijlage 1](#) is te zien voor welke vakken.

2.4.5 Compensatie via de n-term

Soms is het niet mogelijk om gedurende de afnameperiode een fout recht te zetten via een inhoudelijke aanvulling of een neutralisatie. In dat geval wordt gecompenseerd via de n-term.

Een andere reden om een compensatie via de n-term toe te passen is als er aanwijzingen zijn dat het examen te lang is geweest. Hiervoor wordt bijvoorbeeld gekeken naar het aantal overgeslagen vragen in de toets- en itemanalyse.

In [7.3 bijlage 2](#) is per tijdvak een overzicht opgenomen van de examens waarvoor een compensatie werd toegepast via de n-term. Ook is de reden van compensatie opgenomen en de hoogte van de compensatie. In totaal werd dit jaar voor 36 examens de compensatie berekend voor onvolkomen vragen of voor tijdnoed in tijdvak 1 en bij drie examens in tijdvak 2.

2.5 Meldingen

2.5.1 De examenlijn

Onduidelijkheden en fouten in de examens kunnen docenten, het LAKS en vakverenigingen melden bij de examenlijn. Dit jaar lag met 1791 het aantal meldingen hoger dan in 2025. Toen ontvingen we 1614 meldingen.

Tabel 15: Overzicht aantal inhoudelijke meldingen examenlijn

Schoolsoort	2026	2025	2024	2023	2022
vmbo	521	588	642	509	488
havo	506	446	438	504	373
vwo	764	580	391	587	855
Totaal	1791	1614	1471	1600	1716

2.5.2 Meldingen van LAKS

Leerlingen kunnen tijdens de examenperiode contact opnemen met een klacht over de centrale examens. Dit is in 2026 dan ook massaal gebeurd. Het aantal klachten zegt niets over de kwaliteit van de klachten. Het LAKS stuurt tijdens de examenperiode inhoudelijke klachten van leerlingen door aan de examenlijn als zij denken dat wij hier actie op moeten ondernemen. Tijdens het eerste tijdvak diende het LAKS tien klachten in en in het tweede tijdvak geen. Net als meldingen van docenten kunnen deze klachten leiden tot een aanvulling op een correctievoorschrift. Dit jaar zijn er twee klachten door LAKS doorgestuurd die mede tot een aanvulling hebben geleid.

Tabel 16: Geregistreerde klachten LAKS door de jaren heen

Schoolsoort	2026	2025	2024	2023	2022
vmbo bb	3725	2396	4597	1764	2459
vmbo kb	16.365	10.325	18.357	8800	10.520
vmbo gl/tl	90.437	64.984	116.370	84.623	77.221
havo	126.146	96.175	140.377	131.506	115.282
vwo	100.486	67.476	96.706	79.565	92.501
Totaal	337.160	241.355	376.407	305.898	297.983

3. Normering 2026

Bij het normeren bepalen we de n-term. Als een examen moeilijker is dan vorig jaar, is de n-term hoger. Je hoeft dan minder scorepunten te halen voor een voldoende. Als een examen makkelijker is dan vorig jaar is de n-term lager. Zo zorgen we ervoor dat een prestatie die in het ene jaar een 6 waard is in een ander jaar ook een 6 waard is. Het CvTE stelt de n-termen vast op basis van statistische informatie en adviezen van Cito en de inhoudelijke adviezen van de vaststellingscommissies.

3.1 Een inkijkje in het normeringsproces

‘Daar zitten we weer, om te normeren’, zegt de voorzitter van deze normeringsadviesvergadering. In een zaaltje bij Cito in Arnhem zitten negen mensen bij elkaar om Engels vmbo te bespreken. Er zijn dit jaar weinig tot geen meldingen bij de examenlijn of klachten bij het LAKS over het centrale examen Engels binnengekomen. Dat is een positief begin van de vergadering. Daarna is het tijd om de diepte in te gaan. Net zoals bij alle andere vakken (en voor alle schoolsoorten) is er per centraal examen veel informatie beschikbaar.

Voorafgaand aan de vergadering wordt een presentatie gegeven door Karin Pilz, programamanager normering van het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het is zo goed als onmogelijk om ieder jaar een even moeilijk

(of makkelijk) centraal examen te maken. Om voor die verschillen in moeilijkheid te compenseren wordt een n-term gebruikt. Op basis van verschillende bronnen wordt een technische n-term berekend. Denk hierbij bijvoorbeeld aan eerdere n-termen, input van docenten, vaststellingscommissies en andere experts en leerlingdata.

Daarnaast is ook andere informatie beschikbaar om te bepalen of er misschien voor onvolkomen vragen of tijdnoed gecompenseerd moet worden, bovenop de technische n-term. Hiervoor is informatie belangrijk, zoals de quickscans. Deze komen tot stand door na afloop van het examen aan docenten te vragen hoe zij het examen ervaren hebben. Er wordt ook gekeken naar meldingen van docenten die bij de examenlijn binnen zijn gekomen en de klachten van het LAKS. Belangrijk hierbij is de kwaliteit van de klacht en niet de kwantiteit. Er is een toets- en itemanalyse en er wordt ook gekeken naar tijdnoed.

Toets- en itemanalyse

Bij de toets- en itemanalyse wordt per opgave gekeken hoe leerlingen deze gemaakt hebben. Hierbij kan bijvoorbeeld ook onderscheid gemaakt worden tussen leerlingen die heel goed in het vak zijn en leerlingen die wat minder scoren. Als een opgave ook vaak door leerlingen slecht wordt gemaakt,

die de meeste opgaven hadden kunnen beantwoorden, kan dat een teken zijn dat er wellicht iets met die opgave aan de hand is. Je zou immers verwachten dat leerlingen die heel goed zijn, deze opgave moeten kunnen maken. De vraagstelling wordt bekeken, net als de antwoorden. Als blijkt dat de opgave of de antwoordmogelijkheden inderdaad niet helemaal helder waren, kan er eventueel gecompenseerd worden.

Tijdnood

Een ander punt dat goed bekeken wordt, is of een centraal examen te lang is. Dit is een klacht van leerlingen die regelmatig bij het LAKS terugkomt. Met behulp van data wordt heel precies gekeken of leerlingen inderdaad in tijdnood zijn gekomen. Als blijkt dat minder dan 80% van de leerlingen het examen niet volledig heeft afgemaakt, kan dat een teken aan de wand zijn. Daarom is het ook belangrijk hoe docenten de lengte hebben ervaren. Wat geven zij in de quickscans aan? Dit alles bij elkaar kan leiden tot compensatie voor tijdnood.

Moeilijke opgave?

Nog even terug naar Engels (vmbo), daar wordt een opgave van een digitaal examen in Facet teruggekeken. Uit een bron blijkt dat deze opgave als zeer moeilijk wordt ervaren. De vraag is of er eventueel een advies moet komen om te compenseren voor deze opgave of dat dat niet hoeft. De opgave wordt minutieus teruggekeken en ook de mogelijke antwoorden worden bekeken. Ook hier in het zaaltje, wordt de opgave als moeilijk beoordeeld. Het komt in de opgave echt aan

Tabel 17: Gemiddelde n-termen tijdvak 1

N-termen	Cspe's	Vmbo bb/kb (cse)	Vmbo gl/tl (cse)	Havo (cse)	Vwo (cse)
gemiddelde van de vastgestelde n-termen 2026	0,7	1,3	1,1	1,1	1,1
gemiddelde van de vastgestelde n-termen 2025	0,8	1,1	1,1	1,2	1,2
gemiddelde van de vastgestelde n-termen 2024	0,8	1,2	1,0	1,2	1,2

op goed luisteren en de details die verteld worden. Maar ook dat moeten leerlingen kunnen. Inhoudelijk is er niks aan de hand en dus wordt besloten niet te compenseren. Voor een andere opgave gebeurt dat later in het overleg wel.

3.2 Resultaten tijdvak 1

In bovenstaande tabel is de gemiddelde n-term per schoolsoort weergegeven, en het verschil met de gemiddelde n-termen van 2025.

3.3 Resultaten tijdvak 2

Ook dit jaar werd bij de bekendmaking van de n-termen voor tijdvak 1 een voorlopige n-term voor tijdvak 2 gepubliceerd. De definitieve n-term voor een examen in tijdvak 2 kan hoger zijn dan de voorlopige n-term. Dit kan als uit een statistische analyse blijkt dat het examen moeilijker is of in tijdvak 2 sprake is van een fout in het examen. De definitieve n-term in tijdvak 2 kan niet lager worden vastgesteld dan de voorlopige n-term.

In tijdvak 2 werd voor zes vakken op vmbo gl/tl, zes vakken op havo en zes vakken op vwo een hogere n-term vastgesteld ten opzichte van de voorlopige n-term. In al deze gevallen was sprake van een moeilijker examen en in één van deze gevallen is daar bovenop nog gecompenseerd voor een onvolkomenheid in een examen. Door vooraf een voorlopige n-term te publiceren die de ondergrens vormt voor vast te stellen n-termen in tijdvak 2 kan het voorkomen dat een examen in tijdvak 2 een hogere n-term krijgt dan passend is bij de moeilijkheid van dit examen. In dat geval is het makkelijker om een voldoende te halen dan in tijdvak 1. Je kunt meer over de normering lezen op <https://www.examenblad.nl/2026/onderwerpen/normering-centrale-examens>

Zie 7.3 bijlage 4 voor meer informatie over de ophoging van de voorlopige n-term.

4. Afname in het Caribisch deel van Nederland

De centrale examens vo worden niet alleen in Nederland afgenomen, maar ook in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Voor Bonaire is dat logisch, want dat eiland is een bijzondere gemeente van Nederland. Op de Scholengemeenschap Bonaire deden in 2026 ongeveer honderd leerlingen eindexamens. De leerlingen in Caribisch Nederland maken de centrale examens op exact hetzelfde moment als de rest van Nederland. In het examenrooster wordt rekening gehouden met het tijdsverschil, zodat leerlingen de desbetreffende examens ook daadwerkelijk kunnen maken op hetzelfde tijdstip.

De centrale examens vo worden ook gebruikt op Curaçao, Aruba en Sint-Maarten (CASt-eilanden). Deze drie eilanden zijn zelfstandige landen binnen het Nederlandse Koninkrijk en zij bepalen hun eigen onderwijsbeleid. Omdat veel leerlingen door willen stromen naar vervolgonderwijs in Nederland bieden de CASt-eilanden ook onderwijs voor vmbo, havo en vwo aan en sluiten dat af met de centrale examens vo uit Nederland. Daarmee zijn het gelijkwaardige diploma's.

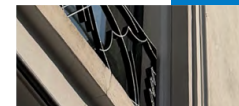
Sint-Eustatius en Saba zijn – net als Bonaire – ook bijzondere gemeenten binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Toch worden daar niet de Nederlandse centrale examens

afgenomen. Deze twee eilanden zijn namelijk overgegaan op Engelstalig onderwijs en een Engels Caribisch examensysteem, CXC dat in 18 (ei)landen in het Caribisch gebied wordt aangeboden. Dit CXC-systeem sluit beter aan op de behoefte vanuit de regio, tevens worden de CXC-diploma's breed erkend en gewaardeerd.

De afnames van de centrale examens op de CASt-eilanden en op Bonaire zijn in tijdvak 1 goed verlopen. Personele wisselingen bij de examenbureaus en op de scholen leidden tot meer vragen over de organisatie en uitvoering van de examens dan in vorige jaren. Dit had mede te maken met de introductie van examenbestanden.nl en de nieuwe wijze van downloaden van bestanden en wachtwoorden.

4.1 Aardrijkskunde

Het Caribische deel van Nederland is geografisch heel anders dan Europees Nederland. Om hier rekening mee te houden worden voor het vak aardrijkskunde deels andere centrale examens ontwikkeld die gericht zijn op het Caribisch gebied. In 2026 ging het in het [havo-examen voor Europees Nederland](#) bijvoorbeeld over de Overijsselse Vecht, terwijl in het examen van [Caribisch gebied](#) vragen werden gesteld over de fysische geografie van Guadeloupe.

5. Passend examineren

Examenjaar 2026 is het eerste jaar dat het CvTE, samen met DUO Examenloket en OCW alle kennis en mogelijkheden rondom passend examineren deelt via het [Expertisepunt passend examineren vo](#). Vanaf september 2025 tot september 2026 is de website van het expertisepunt ongeveer 15.000 keer bezocht en zijn meer dan 2500 vragen beantwoord. Het aantal vragen over passend examineren is sinds de komst van het expertisepunt niet toegenomen. Over het algemeen blijken scholen goed op de hoogte van de verschillende mogelijkheden om een passende examensetting voor leerlingen te realiseren. Scholen leggen vooral vragen voor om hun eigen denken rondom een bepaald examentraject te toetsen en aan te scherpen.

Afgelopen jaar is er een stijging zichtbaar in het aantal vragen over het vormgeven van een examentraject voor leerlingen met beperkte belastbaarheid of complexe problematiek. Het gaat dan bijvoorbeeld om vragen over de precieze regelgeving bij het spreiden van het examen over meerdere jaren bij ernstig zieke leerlingen of het creëren van een passende examenroute- en setting voor leerlingen met een visuele, auditieve

of andere fysieke beperking. Uit de vragen blijkt een grote bereidheid van scholen om verregaand te werken aan het creëren van een passende examensetting. Ook zijn de voornemens tot aanpassing die worden voorgelegd doorgaans goed doordacht, weloverwogen en binnen het wettelijk kader te realiseren. Wel zijn scholen op zoek naar meer concrete handvatten bij het vertalen van de mogelijkheden binnen wet- en regelgeving naar de dagelijkse onderwijspraktijk. Op dit punt zal de website van het expertisepunt komend jaar dan ook worden aangevuld met informatie over bijvoorbeeld het vormgeven van afname in quarantaine of het werken met een individueel of doelgroep PTA.

5.1 Quarantaine zittingen

Bij uitzondering kan het in het kader van passend examineren nodig zijn het middagexamen voor een individuele leerling eerder te starten in quarantaine. Het gaat vaak om ernstig beperkt belastbare leerlingen die gebruik maken van langere pauzes voor rust of medisch handelen of om leerlingen met verlengde afnameduur wegens een visuele beperking. Ook kan het examenrooster van een leerling die binnen twee onderwijssoorten

examen aflegt een overlap vertonen, waardoor een vervroegde zitting in quarantaine nodig is.

Omdat dit examenjaar voor het eerst de examen-pdf was beveiligd met een wachtwoord, moest vervroegde toegang tot de examen-pdf vooraf worden aangevraagd bij een vervroegde afname van de middagzitting. Hierdoor is voor het eerst duidelijk geworden hoeveel quarantaine-zittingen scholen organiseren.

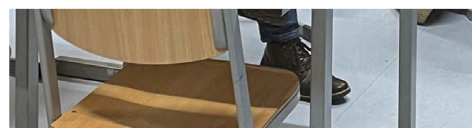
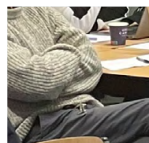
In tijdvak 1 werden tenminste 155 vervroegde middagzittingen in quarantaine georganiseerd voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Ook zijn 23 examens in quarantaine afgenomen omdat wiskunde a en wiskunde b op hetzelfde moment in het rooster staan. In tijdvak 2 zijn in totaal 28 zittingen vervroegd in quarantaine afgenomen.

Let wel, de genoemde aantallen geven geen volledig beeld van het aantal afnamesessies in quarantaine. Het gaat hier uitsluitend om de afnames in quarantaine waarbij leerlingen digitaal werken.

'Over het algemeen blijken scholen goed op de hoogte van de verschillende mogelijkheden om een passende examensetting voor leerlingen te realiseren'

Vanuit het expertisepunt geeft Machteld Kruidenier (manager passend examineren vo bij het CvTE) workshops op scholen. 'Het wordt uiteraard makkelijker om passend examineren toe te passen als je hier als school een visie op ontwikkelt. Daarom adviseren we scholen om passend examineren in hun beleid op te nemen. Het ontwikkelen van een schooleigen afwegingskader rond passend examineren helpt bij het nemen van beslissingen en zorgt voor transparantie. Geen school is hetzelfde en binnen zo'n afwegingskader kan rekening worden gehouden met verschillende schoolspecifieke kenmerken. Als scholen een eigen leidraad hebben en die volgen, weten ze in bijna alle situaties tot een passende afnamesetting te komen. Mochten ze er toch niet uitkomen, dan kunnen scholen altijd advies vragen aan het expertisepunt.'

Machteld Kruidenier geeft de workshop het liefst aan verschillende mensen binnen de school. 'Het is handig als bij de workshop zowel de examensecretaris als iemand van het ondersteuningsteam en een verantwoordelijke voor het schoolbeleid aanwezig is. Op deze manier komen alle perspectieven aan bod en kan verankering in het schoolbeleid plaatsvinden.' Meer informatie over workshops is hier te vinden: [Passend Examineren | 2026 | Examenblad.nl](#).

6. Hoe komen de centrale eindexamens vo tot stand?

6.1 De examenketen

Binnen de examenketen heeft iedere organisatie een eigen taak. Zo begint elk centraal examen bij een examenprogramma van OCW. Hierin staat per examenvak wat examenleerlingen moeten kennen en kunnen. In het examenprogramma staat ook wat thuishoort in het centraal examen en wat in het schoolexamen.

Het ontwikkelproces van een centraal examen – vanaf het allereerste overleg over de opgaven tot en met de levering van de pakketten met examenopgaven op de scholen – duurt ongeveer twee jaar.

Het CvTE voert de regie over de centrale examens en ontwikkelt op basis van het examenprogramma een syllabus. Daarin staat beschreven waarop de docent de leerling moet voorbereiden voor het centraal examen. Op basis van deze syllabus stelt het CvTE een constructieopdracht voor een centraal examen op.

Deze opdracht gaat naar Cito. Onder leiding van toetsdeskundigen van Cito construeren docenten binnen hun eigen vakgebied de opgaven voor de

centrale examens. De toetsdeskundige stelt uit de opgaven een compleet examen samen dat door de vaststellingscommissie van het CvTE wordt vastgesteld.

Als dat gebeurd is, zijn de collega's van DUO aan zet. Zij zorgen voor het drukken en bezorgen van de centrale examens op de scholen. Ook zijn zij verantwoordelijk voor de koppeling van de eerste en tweede corrector aan elkaar en de examensoftware Facet voor de digitale examens. Scholen leveren gegevens (waaronder cijfers en diploma's) aan bij DUO, die het register beheert waarin deze gegevens worden opgenomen.

Ook Cito verzamelt afnamegegevens. Deze worden door hun psychometrische afdeling geanalyseerd. Op basis hiervan adviseert Cito het CvTE over de normering en geeft een advies-normeringsterm (n-term) per examenvak af.

De inspectie ziet erop toe dat de afnames van de centrale examens volgens de voorschriften verlopen. Scholen moeten bijzonderheden rondom de afnames van de examens melden bij de inspectie. Bij hoge uitzondering kan de inspectie

een onafhankelijke derde corrector aanwijzen als de eerste en tweede corrector geen overeenstemming kunnen bereiken over de score van een leerling voor een examen.

Samen beschrijven we, als ketenpartners, in het continuïteitsplan hoe de verschillende processen moeten verlopen en wat er moet gebeuren bij een incident. Elk jaar wordt het continuïteitsplan geactualiseerd. Hierin nemen we de ervaringen van het afgelopen jaar op.

Wil je meer weten over de verschillende examen-typen? Bekijk dan de uitleg in [7.1](#).

6.2 Van uitgangsmateriaal tot examenafname en normering

Aan de totstandkoming van de centrale examens werken in totaal ongeveer 1500 docenten mee. Daarnaast nog zo'n 800 docenten als screener en pretester.

In constructieopdrachten wordt vastgelegd dat elk examen een evenwichtige representatie van de syllabus kent en dat examens van verschillende tijdvakken en verschillende jaren inhoudelijk als gelijkwaardig beschouwd kunnen worden. Hierin zijn productspecificaties opgenomen, zoals:

- De verdeling van de vragen over de examenstof
- De keuze van teksten en contextmateriaal
- De toe te passen vraagvormen en vaardigheidsvragen
- De mate waarin het examen vragen met een reproductief en/of productief karakter moet bevatten
- De wijze waarop de correctievoorschriften opgesteld moeten zijn

Samen met vakdocenten gaan toetsdeskundigen van Cito aan de slag met de constructie van de examens. In verschillende fases van het constructieproces worden de diverse onderdelen van de examens voorgelegd aan vaststellingscommissies. Deze commissies beoordelen of de examens voldoen aan de constructieopdracht en stellen deze dan vast. Na vaststelling worden de papieren examendocumenten drukbaar gemaakt en de digitale examenopgaven klaargezet in de examensoftware Facet, waarna DUO de examens aanbiedt aan de scholen.

Lees meer over de betrokkenheid van docenten bij het maken en vaststellen van examens op onze pagina's [docentbetrokkenheid](#) op [examenblad.nl](#).

6.2.1 Aandacht voor maatschappelijke context

Oog voor de maatschappelijke context is belangrijk bij de examenontwikkeling. Deze context kan in de loop van de examenconstructieperiode veranderen. Daarom wordt elk voorjaar gecontroleerd of een veranderde context zou kunnen leiden tot onduidelijkheden of gevoeligheden bij leerlingen tijdens de afname van de examens. Omdat in deze fase het examenmateriaal al onder handen is bij de drukker, leidt dit soms tot errata.

6.2.2 Normering centrale examens

De scholen zijn verantwoordelijk voor de afnames van de centrale examens en de correctie. Voor de papieren examens vraagt Cito aan docenten om de scores van hun leerlingen door te geven via de applicatie Wolf. Voor de digitale examens worden deze verzameld door Facet. Ook wordt docenten gevraagd vragen te beantwoorden over de moeilijkheidsgraad en de lengte in verhouding tot de beschikbare tijd en de inhoudelijke

aansluiting van het examen op het onderwijs. Op basis van deze gegevens en andere statistische informatie adviseert Cito het CvTE over de normering. Uiteindelijk stelt het normeringsteam van het CvTE de n-termen vast op basis van alle statistische informatie en de adviezen van Cito en de vaststellingscommissie.

Lees meer over de specifieke situatie in 2026 in hoofdstuk 3 en op onze onderwerppagina [Normering centrale examens](#).

De toets- en itemanalyses van de ce's kunnen op de pagina met [examengegevens van Cito](#) worden ingezien en gedownload. In deze analyses staat onder andere informatie over de moeilijkheidsgraad van een opgave en het aantal examenleerlingen dat het examen heeft gemaakt.

6.3 Logistiek centrale examens

De logistiek rondom de papieren centrale examens is ieder jaar weer een enorme klus. Die begint met de bestelling door de scholen in het najaar via een digitaal invulformulier. Per vak en per schooltype laten de scholen weten hoeveel examenleerlingen ze hebben. Half december worden dan de opgaven voor het eerste tijdvak bij drukkerij Lijnco in Groningen besteld. In totaal drukt Lijnco in zwart/wit ruim 11,5 miljoen vellen papier. In kleur zijn dat er nog eens 2,8 miljoen. Al deze examendocumenten (opgavenboekjes, bronnenboekjes en andere bijlagen) worden in ongeveer 25-duizend dozen verstuurd.

De 25-duizend dozen worden door vervoerder Schotpoort Connect bezorgd op de scholen. Op de scholen mag de chauffeur de dozen alleen afgeven aan de mensen die vooraf zijn aangemeld om de

bestelling aan te nemen. Bij het afleveren wordt daarom ook om een legitimatiebewijs gevraagd.

Uiteraard wordt er ook centraal examen gedaan op de Cariben. Het doorgeven van het aantal examenleerlingen gaat op dezelfde wijze als bij de scholen in Nederland. De dozen met examenpakketten gaan vervolgens tijdig en veilig met het vliegtuig die kant op.

6.4 Communicatie met de scholen

De communicatie met examensecretarissen en docenten over de centrale examens verloopt via de website [examenblad.nl](#). Voor de leerlingen is er de website [Mijneindexamen.nl](#).

Aan het begin van elk examenjaar informeert het CvTE de scholen namens de keten over de examenperiode via de [Septembermededeling](#). In de loop van het jaar volgen aanvullende mededelingen over bijvoorbeeld updates van de examensoftware Facet, het aanmelden van examenleerlingen bij DUO en voorbeeldexamens. De aanvulling op de Septembermededeling, die in maart verschijnt (Maartaanvulling), bevat de laatste informatie over de komende examenperiode.

Bij het [Examenloket](#) van DUO kunnen scholen gedurende het hele schooljaar vragen stellen over de wet- en regelgeving. Voor inhoudelijke vragen over de centrale examens, vragen over de organisatie van het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe) en advies over leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte is er het [expertisepunt passend examineren vo](#).

7. Bijlagen

7.1 Uitleg verschillende soorten centrale examens

Praktijkexamens beeldend (cpe's)

De vakken beeldende vorming vmbo gl/tl en tekenen, handvaardigheid en textiele vormgeving vwo hebben behalve het centraal schriftelijke examen (cse) ook een praktijkexamen (cpe), waarvoor leerlingen een kunstwerk maken dat beoordeeld wordt.

Praktijkexamens beroepsgericht (cspe's)

De cspe's vormen de afronding van de beroepsgerichte profielvakken in het vmbo bb, kb en gl. Deze examens bestaan uit digitale, schriftelijke en praktijkopgaven. Negen beroepsgerichte profielvakken worden met een cspe afgesloten.

Flexibele en digitale centrale examens vmbo bb en kb

De flexibele en digitale centrale examens algemene vakken vmbo bb en kb zijn examens die in de examensoftware Facet worden afgenomen.

De drie bovenstaande examensoorten worden volgens een schooleigen rooster afgenomen.

Centraal schriftelijke examens (cse's)

De centraal schriftelijke examens vmbo gl/tl, havo en vwo zijn de examens op papier die volgens

het rooster van het CvTE worden afgenomen in het eerste en tweede tijdvak. In het derde tijdvak worden deze examens onder verantwoordelijkheid van staatsexamens vo in augustus afgenomen.

Centrale examens kunstvakken gedeeltelijk digitaal (cse's)

Enkele centraal schriftelijke examens worden voor een deel digitaal afgenomen. Dit geldt voor de kunstvakken muziek gl/tl, havo en vwo, kunst (algemeen) havo en vwo, dans gl/tl en drama gl/tl. De vragen en bronnen bij deze examens worden digitaal aangeboden in de software Facet, de leerling schrijft de antwoorden op papier. Deze examens worden net als de andere centraal schriftelijke examens volgens het rooster van het CvTE afgenomen.

7.2 Bijlage 1: Relatie meldingen examenlijn en aanvullingen

De examenlijn houdt bij welke meldingen hebben bijgedragen aan het versturen van een aanvulling op een vraag of opgave in een examen. In onderstaande tabellen is het aantal meldingen bij examenvragen/opgaven opgenomen waarop een aanvulling is verstuurd of die geneutraliseerd zijn. De meldingen maken onderdeel uit van ons evaluatie- en verbeterproces.

Aanvullingen en neutralisaties tijdvak 1 vmbo gl/tl

Vak	Vraagnummer	Aard van de aanvulling	Aantal meldingen
wiskunde	vraag 17	aanvulling	3
beeldende vorming	vraag 21	aanvulling	2
beeldende vorming	vraag 1	aanvulling	1
beeldende vorming	vraag 29	aanvulling	6
aardrijkskunde	vraag 10	aanvulling	3
aardrijkskunde	vraag 29	aanvulling	1
dans	vraag 38	aanvulling	0
maatschappijkunde	vraag 9	aanvulling	1
Nederlands	vraag 34.1	aanvulling	22
natuur- en scheikunde II	vraag 42	neutralisatie	0
geschiedenis en staatsinrichting	vraag 16	aanvulling	0
Spaans	vraag 30	aanvulling	1

Aanvullingen en neutralisaties tijdvak 1 havo

Vak	Vraagnummer	Aard van de aanvulling	Aantal meldingen
geschiedenis	vraag 24	neutralisatie	0
scheikunde	vraag 4	aanvulling	0
scheikunde	vraag 10	aanvulling	0
scheikunde	vraag 21	aanvulling	0
filosofie	vraag 24	neutralisatie	0
Engels	vraag 9	aanvulling	2
biologie	vraag 16	aanvulling	1
maatschappijwetenschappen	vraag 7	aanvulling	0
tehatex	vraag 19	aanvulling	0
tehatex	vraag 24	aanvulling	0
Duits	vraag 19	neutralisatie	0
bedrijfseconomie	vraag 7	aanvulling	0
bedrijfseconomie	vraag 9	aanvulling	0
bedrijfseconomie	vraag 14	aanvulling	0
bedrijfseconomie	vraag 26	aanvulling	0
aardrijkskunde Caribisch Nederland	vraag 31	aanvulling	0
natuurkunde	vraag 12	aanvulling	0

Aanvullingen en neutralisaties tijdvak 1 vwo

Vak	Vraagnummer	Aard van de aanvulling	Aantal meldingen
tehatex	vraag 5	aanvulling	0
natuurkunde	vraag 1	aanvulling	0
bedrijfseconomie	vraag 16	aanvulling	0
wiskunde C	vraag 16	aanvulling	1
natuurkunde	vraag 5	aanvulling	0
natuurkunde	vraag 8	aanvulling	1
Nederlands	vraag 32	aanvulling	9
Engels	vraag 42	aanvulling	0
aardrijkskunde	vraag 21	neutralisatie	1
aardrijkskunde Caribisch Nederland	vraag 21	neutralisatie	0
scheikunde	vraag 4	aanvulling	2
scheikunde	vraag 4	aanvulling	0
scheikunde	vraag 12	aanvulling	0
Grieks	pagina 14, kolom 47	aanvulling	0

Aanvullingen en neutralisaties tijdvak 2 vmbo gl/tl

Vak	Vraagnummer	Aard van de aanvulling	Aantal meldingen
wiskunde	vraag 22	neutralisatie	1

Aanvullingen en neutralisaties tijdvak 2 havo

Vak	Vraagnummer	Aard van de aanvulling	Aantal meldingen
Nederlands	vraag 1	aanvulling	0
Nederlands	vraag 19	aanvulling	0
Nederlands	vraag 13	aanvulling	0
Nederlands	vraag 17	aanvulling	0
Nederlands	vraag 31	aanvulling	0
Nederlands	vraag 26	aanvulling	2
Nederlands	vraag 30	aanvulling	0
aardrijkskunde	vraag 14	aanvulling	10
aardrijkskunde Caribisch Nederland	vraag 14	aanvulling	0

Aanvullingen en neutralisaties tijdvak 2 vwo

Vak	Vraagnummer	Aard van de aanvulling	Aantal meldingen
Nederlands	vraag 2	aanvulling	2
Nederlands	vraag 19	aanvulling	0
Nederlands	vraag 31	aanvulling	1
Nederlands	vraag 23	aanvulling	5
scheikunde	vraag 4	aanvulling	8
scheikunde	vraag 8	neutralisatie	3
scheikunde	vraag 21	aanvulling	11
wiskunde A	vraag 2	aanvulling	5
wiskunde A	vraag 5	neutralisatie	9
wiskunde A	vraag 17	aanvulling	1
wiskunde A	vraag 18	aanvulling	6
wiskunde A	vraag 19	aanvulling	10
wiskunde A	vraag 20	aanvulling	12
wiskunde C	vraag 2	aanvulling	1
natuurfkunde	vraag 8	aanvulling	1

7.3 Bijlage 2: Compensatie via de n-term

Overzicht per schoolsoort van vragen waarvoor de compensatie via de n-term is berekend voor een fout, onvolkomenheid of tijdnoed. In sommige gevallen is de compensatie zo laag (onder de 0,05) dat deze geen effect heeft op de n-term

Vmbo bb: Digitale examens en cspe's

Vak	Reden voor compensatie	Hoogte van de compensatie
aardrijkskunde	onvolkomenheid: vraag 35, variant 1 en 3	0,0
economie	onvolkomenheid vraag 22, variant 2 vraag 1, variant 5 vraag 23, variant 8	0,0
Nederlands	onvolkomenheid: vraag 13, variant 1, 6 en 8	0,1
media, vormgeving en ict – blauw	onvolkomenheid: vraag 35, variant 1 vraag 35, variant 3	0,1

Vmbo kb: Digitale examens en cspe's

Vak	Reden voor compensatie	Hoogte van de compensatie
Duits	onvolkomenheid: vraag 35, variant 2 vraag 35, variant 6 vraag 7, variant 7	0,0
economie	onvolkomenheid: vraag 15, variant 1 vraag 10, variant 5 vraag 3, variant 9	0,2
Engels	onvolkomenheid: vraag 8, variant 2 vraag 35, variant 5 vraag 21, variant 8	0,0
Nederlands	onvolkomenheid: vraag 2, variant 2 vraag 4, variant 2 vraag 1, variant 5 vraag 3, variant 5 vraag 7, variant 8 vraag 9, variant 8	0,1

Vak	Reden voor compensatie	Hoogte van de compensatie
wiskunde	onvolkomenheid: vraag 19, variant 1 vraag 2, variant 6 vraag 23, variant 8	0,1
economie en ondernemen – rood	onvolkomen vraag B3c	0,0

Vmbo gl/tl: examens tijdvak 1 en cspe's

Vak	Reden voor compensatie	Hoogte van de compensatie
Frans	onvolkomen vraag 10	0,1
wiskunde	tijdnood	0,1
natuur- en scheikunde 1	tijdnood	0,1
bouwen, wonen, interieur – blauw	onvolkomenheid: onderdeel A vraag 6, variant 1 vraag 6, variant 2 vraag 6, variant 3	0,0
economie en ondernemen – blauw	onvolkomenheid: onderdeel B vraag 3, variant 1 vraag 3, variant 2 vraag 3, variant 3	0,0
economie en ondernemen – rood	onvolkomenheid: onderdeel A vraag 8, variant 1 vraag 11, variant 2 vraag 14, variant 3	0,0
groen – rood	onvolkomenheid: onderdeel B vraag 9, variant 1 vraag 12, variant 2 vraag 3, variant 3	0,0

Havo: examens tijdvak 1

Vak	Reden voor compensatie	Hoogte van de compensatie
aardrijkskunde	tijdnood	0,1
Duits	onvolkomen vraag 36	0,1
filosofie	tijdnood	0,1
geschiedenis	onvolkomen vraag 13	0,0
Frans	onvolkomen vraag 12	0,2
maatschappijwetenschappen	tijdnood	0,2
muziek	onvolkomen vraag 2	0,0
natuurkunde	onvolkomen vraag 7 en vraag 20	0,1
Nederlands	onvolkomen vraag 30	0,1
wiskunde A	tijdnood	0,1
wiskunde B	tijdnood	0,2

Vwo: examens tijdvak 1

Vak	Reden voor compensatie	Hoogte van de compensatie
bedrijfseconomie	onvolkomen vraag 21 en tijdnood	0,3
Griekse taal en cultuur	tijdnood	0,1
natuurkunde	tijdnood	0,1
Nederlands	tijdnood	0,0
Turks	ophoging i.v.m. negatieve n-term	0,1
wiskunde A	onvolkomen vraag 17	0,1
wiskunde B	tijdnood	0,1
wiskunde C	tijdnood	0,1

7.4 Bijlage 3: Ophoging n-term tijdvak 2

Vak + schoolsoort	Reden voor compensatie	Hoogte van de compensatie
maatschappijwetenschappen vwo	onvolkomen vraag	0
wiskunde B havo	onvolkomen vraag	0,1
Nederlands havo	onvolkomen vraag	0,1

Colofon

Redactie College voor Toetsen en Examens
Fotografie Olivier Middendorp, Freek van den Bergh, Erik van der Burgt en
College voor Toetsen en Examens

Utrecht, september 2026